

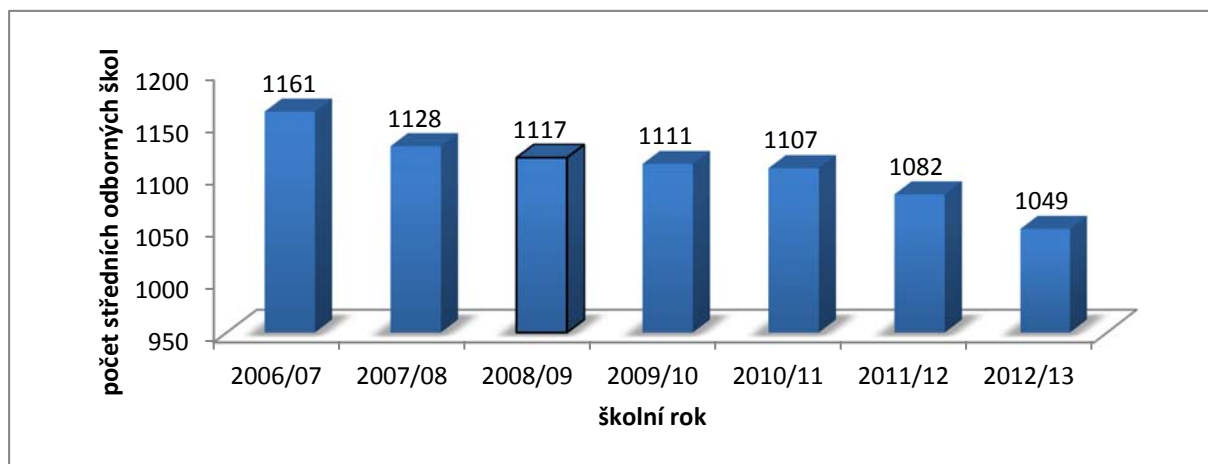
pokračovala ve vysokoškolském studiu. Expanze vysokého školství nabídla absolventům středních odborných škol zcela nové možnosti. Postupně se zvyšoval počet maturantů středních odborných škol – z méně než jedné třetiny na počátku 90. let na dvě třetiny v roce 2010. Pro žáky přestávají být střední odborné školy konečnou úrovní vzdělávací dráhy, stále více jejich absolventů pokračuje ve studiu na vysokých či vyšších odborných školách.

## 2 Současná situace ve středním odborném vzdělávání

Česká republika má dlouhodobě jeden z nejvyšších podílů obyvatel alespoň se středním vzděláním (92 %), což je výrazně více než průměr zemí OECD, který činí 75 %. V současné době nepříznivě ovlivňuje střední vzdělávání a zejména odborné vzdělávání úbytek počtu žáků. Nepříznivě se také projevuje menší zájem o technické a přírodovědné obory. Jednotlivé kraje jakožto nejčastější zřizovatelé středních odborných škol se sice snaží o optimalizaci sítě škol, její rozsah však neodpovídá míře snižování počtu uchazečů o vzdělávání v odborných školách. Optimalizace sítě škol probíhá v krajích různými způsoby, záleží na vzdělávací politice každého kraje.

Za posledních šest let se počet středních škol poskytujících odborné vzdělávání snížil o 112. Na jedné straně existují menší školy s několika obory, na druhé straně vznikly během optimalizace velké sloučené školy, které mají i více než 20 oborů.

**Graf 1 Počty středních škol s obory odborného vzdělávání ve školních rocích 2006/2007 až 2012/2013**



Nepříznivý demografický vývoj se odrazil ve snižujícím se počtu žáků ve středním odborném vzdělávání v období mezi školními roky 2003/2004 až 2012/2013. Během posledních deseti let poklesl počet žáků o 93,5 tis. (21,6 %). Pokles počtu žáků nebyl plynulý, ve školním roce 2004/2005 došlo dokonce k jejich mírnému nárůstu. Stavby středoškolských žáků v oborech odborného vzdělávání se začaly snižovat od roku 2007/2008 a výrazně od roku 2010/2011.

V souvislosti se zvýšeným zájmem o maturitní studium se počet žáků ve středním vzdělávání s výučním listem snižoval rychleji než celkový počet žáků ve středním odborném vzdělávání. Ve sledovaném období počet žáků v učebních oborech klesl o 32 %. Počet žáků v maturitních oborech byl ještě ve školním roce 2010/2011 vyšší než v roce 2003/2004, ovšem v následujících dvou letech se již významně projevily slabší demografické ročníky. Částečně podobný vývoj je zřetelný u počtu žáků nástavbového studia. Do roku 2010/2011 počet těchto žáků střídavě rostl a klesal a pohyboval se okolo úrovně z roku 2003/2004. Za poslední dva